

Viapan – slovenski satelitski cestninski sistem

Sporočilo za javnost

Ljubljana, 9. julija 2008 – Satelitsko cestninjenje v skladu z vladnim lanskoletnim »novim akcijskim načrtom« je možno uresničiti sredi prihodnjega leta s sodelovanjem različnih slovenskih razvojnih centrov, projektnih skupin ter visokotehnoloških družb, družb s področja telekomunikacij, informacijske tehnologije, visoko integriranih elektronskih vezij, umetne zaznave, ekonomije, prava in drugih strok. To so na današnji predstavitvi projekta elektronskega cestninjenja s satelitsko tehnologijo, poimenovanega Viapan, ter pobude za javno-zasebno partnerstvo za vzpostavitev tovrstnega cestninjenja zagotovili predstavniki družbe Telargo in skupine, ki je projekt pripravila.

Viapan je sistem za elektronsko cestninjenje v prostem prometnem toku na osnovi satelitske tehnologije (po sistemu GNSS/CN – Global Navigation Satellite System/Cellular Networks), ki uspešno združuje sodobne rešitve s področja telekomunikacij in informacijskih tehnologij ter inteligentnih transportnih sistemov. Predstavlja edinstveno rešitev v evropskem prostoru, saj je namenjen cestninjenju tako gospodarskih kot tudi osebnih vozil, kar je tudi cilj vladnega »novega akcijskega načrta« ter ustreza načelom interoperabilnosti, kot jih opredeljuje Direktiva 52/2004/ES. Pri načrtovanju sistema za elektronsko cestninjenje »Viapan« je bilo upoštevano, da mora sistem omogočati pravičen, nediskriminatoren in interoperabilen način elektronskega cestninjenja brez ustavljanja vozil (v prostem prometnem toku) in sicer tako tovornih kot tudi osebnih vozil, kar je povsem skladno tudi z vladnim »novim akcijskim načrtom« ter najvišjo možno raven varovanja osebnih podatkov.

Tehnologija Viapan temelji na centralno vodenem digitaliziranemu zemljevidu celotnega cestnega omrežja, umeščenen v napravi za cestninjenje (>OBU«, on-board-unit), katere produkcijska cena znaša 119,50 evrov. V zemljevidu omrežja se iz operativnega centra določa in spreminja posamezne cestninske ceste, to je cestninsko omrežje, kot je to urejeno z nacionalnimi predpisi. V OBU naprave se iz operativnega centra centralno pošiljajo vsi podatki, potrebni za izvedbo cestninjenja tako, da je sistem z varovanjem osebnih podatkov v posesti

uporabnika, ki periodično v operativni center pošlje zgolj vsote porabljenih cestnin. Pri obračunu cestnin sistem Viapan upošteva najmanj naslednje parametre cestninjenja: razvrstitev vozila v cestninski razred po njegovih tehničnih in emisijskih karakteristikah, kategorijo cestninske ceste, dejansko prevoženo razdaljo, diferenciacijo cestnine po času prevoza in ceno cestnine za kilometer cestninske ceste. Viapan sistem je fleksibilno zasnovan, saj omogoča enostavno vključitev novih ali dodatnih cestninskih odsekov javnih cest v vzpostavljen sistem cestninjenja, omogoča posodabljanje podatkov na daljavo (npr. cestnega omrežja, ki je vključeno v sistem cestninjenja, cenikov za cestninjenje, itd.) in prenos le-teh na OBU napravo v vozilu preko mobilne GPRS tehnologije.

Tehnološka platforma sistema je odprta za nadgradnje v smislu doseganja interoperabilnosti z drugimi sistemi cestninjenja v prostem prometnem toku, enotna platforma pa omogoča razvoj in uvajanje dodatnih aplikacij, kot je npr. obveščanje udeležencev v prometu, usmerjanje prometnih tokov, tudi v prometnih konicah ali zastojih, klic v sili in javljanje prometnih nesreč ipd.

Z vlogo o zainteresiranosti za vzpostavitev javno-zasebnega partnerstva, ki so jo na slovenske državne organe naslovili 19. junija 2008, želi družba Telargo s poslovnimi partnerji kot promotor projekta spodbuditi začetek postopka za dodelitev izključne pravice – koncesije za vzpostavitev in izvajanje satelitskega elektronskega sistema cestninjenja v prostem prometnem toku na slovenskih cestninskih cestah.

Cilj projekta Viapan je javnemu partnerju predstaviti projekt satelitskega cestninjenja, s katerim bo dosegel dva, po prioriteti najvišje postavljena cilja prometne politike Republike Slovenije, opredeljena v Resoluciji o prometni politiki: internalizacija zunanjih stroškov, ki jih povzroča promet ter doseganje družbenega optimuma v delu, ki se nanaša na promet. Po mnenju promotorjev projekta Viapan je navedena cilja mogoče na področju cestne infrastrukture doseči samo, če ima lastnik cestne infrastrukture (Republika Slovenija) na voljo tehnološko dovršen sistem cestninjenja, ki dejanskemu uporabniku omogoča zaračunavanje dejanskih stroškov infrastrukture, ki odpadejo na posameznega uporabnika cestne infrastrukture. Operativno to pomeni vzpostavitev gospodarnega in učinkovitega izvajanja sistema cestninjenja najmanj v skladu s pričakovanji in zahtevami, določenimi v lanskoletnem vladnem »akcijskem načrtu«, ter s predpisi, ki urejajo cestninjenje avtocest v Republiki Sloveniji in tudi v Evropski uniji.

Po predlogu promotorjev sistema Viapan bi zasebni partner v celoti nosil stroške vzpostavitve sistema, obračunskega in operativno-nadzornega centra ter dobave in obratovanja OBU naprav, katerih uporabniki bi za čas njihove uporabe plačali kavcijo v višini njene produkcijske cene, s čimer se bo zagotovilo racionalno število OBU enot v obtoku.

Pretežni del stroškov investicije predstavljajo OBU naprave za vsa vozila ter stroški komunikacije. Ocenjena investicijska vrednost vzpostavitve projekta 52,3 milijona evrov, v celotni življenjski dobi – ta je po predlogu enaka projekcijam iz veljavnega Nacionalnega programa izgradnje avtocest, to je do konca leta 2033 – pa skupaj 1,2 milijarde evrov, kar bi bil vložek zasebnega partnerja.

Storitev cestninjenja, ki bi jo za javnega partnerja izvajal zasebni partner, bi se po predlogu promotorja delno obračunavala s fiksnim mesečnim nadomestilom, ki bi v življenjski dobi sistema pokrilo del stroškov sistema, z minimalnim mesečnim nadomestilom glede na število izdanih OBU naprav, ter z ustreznim deležem od obračunane cestnine, ki bi pokrivalo operativne stroške obratovanja sistema.

Po zagotovitvi promotorja projekta bi bilo možno satelitski cestninski sistem Viapan za tovorna vozila nad 3,5 tone uvesti s 1. julijem 2009, za osebna pa leto kasneje.

Promotor projekta Viapan je:

Telargo d.o.o.
Leskoškova 9E
1122 Ljubljana

E: info@viapan.com

T: +386 1 5473 550

F: +386 1 5473 555